

Čabský spravodajca

Časopis obyvatel'ov obce Čab

Ročník XXIII.
Číslo 1/2025
apríl 2025
ISSN 1339-0082
Nepredajné

Slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

Prihovám sa k Vám prvý raz v tomto roku. Máme za sebou zimné obdobie, ktoré bolo mimoriadne suché a poľnohospodári už dlhšie informujú o veľkom deficite vlhky. Snáď jarné počasie prinesie so sebou aj potrebnú vlhku.

Na úvod by som zbilancoval minulý rok 2024. V roku 2024 sme prešli významnou zmenou v oblasti odpadového hospodárstva, a to, že sme prešli na mesačný zber zmesového komunálneho odpadu („ZKO“). Predtým sa ZKO vyvážal na dvojtýždňovej báze. Táto zmena sa odrazila v celkovom množstve ZKO. Množstvo vyprodukovaného ZKO v našej obci v uplynulých rokoch bolo približne 130 ton ročne. V roku 2024 produkcia ZKO klesla takmer o 25%, a to na 98 ton, čo je historicky najmenšie množstvo ZKO vyprodukovaného za kalendárny rok v našej obci. Menšie množstvo ZKO sa odzrkadlilo vo zvýšenej produkcii biologicky rozložiteľného odpadu (hovorovo Bio-odpad.). Bio-odpadu sme v uplynulom roku vyprodukovali až 251 ton, čo je nárast o 61 ton (31%) oproti roku 2023 (190 ton). Celkovo sme v roku 2024 dosiahli úroveň vytriedenia odpadu 66,8%. Keď tieto čísla premením na peniaze, vychádza nám nasledovné (v porovnaní s rokom 2023): V roku 2023 nás vývoz odpadov stál bez mála 43 tisíc eur (z toho ZKO - 23 700 eur, BIO-odpad + drvenie - 19 200 eur). Príjem (výber smetného) bol na úrovni 40 tisíc eur. Zvyšujúce ceny sa odrazili v roku 2024, kedy nás vývoz odpadov stál takmer 47 tisíc eur (z toho ZKO - 23 400 eur, BIO-odpad + drvenie - 23 500 eur). Príjem (výber smetného) bol na úrovni 37 tisíc eur. Z uvedeného vyplýva, že v roku 2024 sme za vývoz odpadu doplácali 10 tisíc eur z obecnej kasy. Z celkovej sumy, ktorú sme minulý rok zaplatili za vývoz odpadu je až polovica za vývoz bio-odpadu. Bol by som rád, keby sa nám podarilo túto sumu do budúca znížiť. Žijeme na dedine, každý z nás má záhradu, časť bio-odpadu môžeme spracovať doma (napr. v domácom kompostovisku a následne použiť ako hnojivo) a znížiť tak množstvo vyvážaného bio-odpadu, za ktorý sa platí.

Momentálne všetci vnímame, že naša krajina sa nachádza v zložitej finančnej situácii. Z každej strany počujeme o zvyšovaní cien potravín, energií, k tomu konsolidácia verejných financií premietnutá do vyšších daní (a nových druhov daní). Každý z nás to už pociťuje na vlastnej peňaženke. Toto všetko sa odráža aj vo financovaní samospráv. Obce sú financované výnosom dane z príjmov (hovorovo „podielové dane“). V roku 2024 bolo našej obci poukázaných 283 tisíc eur, čo je o 42 tisíc eur menej ako v roku 2023 (325 tisíc eur). A celkovo je to najmenej za posledné 4 roky (2021-2024). Celkové výnosy boli v porovnaní s rokom 2023 nižšie o viac ako 70 tisíc eur. Naopak náklady v porovnaní s rokom 2023 vzrástli o takmer 30 tisíc eur. V týchto nákladoch sú však aj zarátané zrealizované investície – oprava domu smútku, oporný múr a modernizácia dvora v MŠ. Tieto investície sa realizovali z vlastných zdrojov (časť nákladov na opravu domu

smútku pokryla získaná dotácia 10 500 eur). Koncom roka sa nám podarilo získať finančné prostriedky v hodnote viac ako 73 tisíc eur na kúpu traktora.

Podľa prognóz aj nasledujúci rok bude pre samosprávu ťažký, avšak osobne vidím aj pozitíva. V roku 2025 je zmena financovania materských škôl. Doteraz sme materskú školu financovali z „podielových daní“, ktoré nám boli poukázané. Po novom nám štát z „podielových daní“ síce zoberie približne 70 tisíc eur (časť, ktorá pripadala na financovanie MŠ), no na financovanie MŠ nám pošle približne 170 tisíc eur. Táto suma bude stačiť na pokrytie nákladov prevádzky MŠ a nemalo by byť potrebné dofinancovať MŠ z vlastných zdrojov. Toto financovanie je teda pre našu obec priaznivejšie.

V tomto roku nás toho opäť čaká veľa. 24.februára som obdržal rozhodnutie z Pôdohospodárskej platobnej agentúry o schválení finančného príspevku vo výške 15 918 eur na projekt „Námestie Čab“. Z týchto finančných prostriedkov dokončíme centrum obce okolo zastávky. Práve sme obdržali k tomuto projektu zmluvu, ktorá čaká na podpis. Zároveň sme začali s prípravou verejného obstarávania. Termín realizácie projektu je do 30.6.2025.

Ako som už spomínal, koncom roka sme získali prostriedky na kúpu traktora. Vo februári prebehlo verejné obstarávanie a podpísal som zmluvu s dodávateľom. V tomto čase prechádza verejné obstarávanie kontrolou na Envirofonde, po ukončení kontroly dostaneme súhlas na použite financii. Dodanie stroja je stanovené na 30.6.2025.

Koncom roka 2024 som s obecným zastupiteľstvom prijal rozhodnutie, že sa pokúsime obnoviť prevádzku školskej kuchyne v našej MŠ. Momentálne funguje v našej MŠ iba výdajná jedáleň, to znamená, že jedlo sa tu nevarí, ale dováža sa zo školskej jedálne Zbehy. Režijné náklady na dovážanie stravy pritom rastú. V posledných rokoch naša obec doplácala od 10 do 15 tisíc ročne školskej jedálni v Zbehoch za prípravu jedla. Preto je ekonomickejšie prevádzkovať vlastnú školskú kuchyňu. Taktiež sa zvýši kvalita stravy, nakoľko nebude potrebné stravu transportovať. Ku dňu 31.3.2025 som podal na ministerstvo školstva žiadosť o zaradenie školského zariadenia do siete škôl a školských zariadení. Súčasťou tejto žiadosti boli aj súhlasné vyjadrenia orgánov štátnej správy, ktoré som od začiatku roka zabezpečil. Momentálne čakáme na vyjadrenie z ministerstva. Zároveň sme podali žiadosť na ministerstvo financií o dotáciu na podporu tohto projektu. Je možné získať 15 tisíc eur. V rámci tohto projektu v priestoroch MŠ zriadieme školskú jedáleň pre deti našej MŠ. Vykonajú sa nevyhnutné stavebné úpravy a dokúpi sa potrebné vybavenie do kuchyne. Ak všetko pôjde podľa plánu, tak od 1.septembra 2025, budeme variť stravu pre naše deti vo vlastnej kuchyni.

K 31.marcu sme podávali aj ďalšiu žiadosť o finančné prostriedky. Environmentálny fond vyhlásil výzvu na predkladanie žiadosti o financie v oblasti: Ochrana a využívanie

vôd. Do tejto výzvy sme sa zapojili s projektom na dobudovanie našej kanalizačnej siete. Na tento projekt je možnosť získať 3 milióny eur. Počas uplynulých mesiacov som veľa času strávil „hrabaním sa“ v starých šanónoch a spisoch. Podarilo sa mi ako tak urobiť poriadok v dokumentoch ku kanalizácii. Tieto všetky doklady sú staré viac ako 20 rokov, a za tie roky v nich vznikol neporiadok a neprehľadnosť. Našiel som originály stavebných povolení, vyskladal som originálnu dokumentáciu a podarilo sa mi dokumenty ako tak „logicky“ roztriediť. Fyzicky som si prešiel už zrealizované časti a urobil som si akýsi prehľad stavu. Teraz čakáme na rozhodnutie o pridelení dotácie a pevne dúfam,

že po rokoch sa nám opäť podarí „pohnúť“ s kanalizáciou.

Slovenský pozemkový fond minulý rok zverejnil manuál, podľa ktorého majú možnosť obce získať do svojho vlastníctva pozemky štátu, ktoré štát nepotrebuje (zjednodušene povedané). Aj v našej obci máme takéto pozemky. Sú to napríklad pozemky pod cestami alebo popri cestách. V marci som podal prvú žiadosť o prevod takéhoto pozemku do vlastníctva obce. Postupne mám v pláne požiadať o ďalšie takéto pozemky, ktoré sú pod verejnými komunikáciami, prípadne budú slúžiť verejnému záujmu.

Na záver Vám chcem popriať krásne veľkonočné sviatky.

Starosta obce Ing. Peter Vranka

17. mimoriadne zasadnutie obecného zastupiteľstva – 3. 2. 2025

Schvaľuje:

- predložený program 17. mimoriadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva
- zapisovateľa a overovateľov zápisnice
- poskytnutie dotácie na obdobie od 1. 2. 2025 do 30. 6. 2025

Základnej škole s Materskou školou Nové Sady 176 vo výške 10 € mesačne na dieťa s trvalým pobytom v obci Čab, ktoré navštevuje školský klub v Základnej škole v Nových Sadoch, a to v celkovej výške 1 000 €.

Rozprávkové čítanie

Hovorí sa, že ak prečítate veľké množstvo kníh, budete toho veľa vedieť. Ak toho budete veľa vedieť, otvoria sa vám mnohé dvere. K tejto múdrej a pravdivej vete sme trochu chceli prispieť aj my. A to Rozprávkovým čítaním v našej obecnej knižnici. Toto bola jedna z možností, ako priblížiť prítomným nové knihy zakúpené do obecnej knižnice. Ich nákup svojou dotáciou podporil aj Fond na podporu umenia na jeseň minulého roku.

Dva utorok popoludní, v mesiaci marec, patrili v našej obecnej knižnici Rozprávkovému čítaniu. Boli to milé popoludnia, plné príbehov a zážitkov. Rozprávky nám prečítali starí rodičia. Hneď ako sa deti, rodičia, ale i naši dôchodcovia započúvali do krásnych príbehov čas išiel veľmi rýchlo. Keď som prvý utorok čítala rozprávku ja, veľmi ma potešila otázka Peťka Krajanca: „Môžem aj ja čítať?“ Hoci je len prvák a niektoré slovíčka čítal po slabikách, bolo to skvelé. Po jeho čítaní nabral odvalu aj Peťko Lukáč a čitateľský maratón rozprávok dokončila Terezka Ballová. Všetci prítomní si cez prestávku pochutili na sladkom perníku, ktorý upiekla M. Mikušková. Ďalší utorok k nám opäť pribudli noví poslucháči rozprávok. Tentokrát začala rozprávku čítať Zuzka Brezniaková. Na jej konci dávala deťom otázky o rozprávke. Deti mali dobrý postreh, odpovede hneď vedeli. Za ich

šikovnosť dostali malé červené srdiečka. Potom som rozprávku opäť čítala ja a po mne Evka Mikušková. Záver čítania patril malej poslucháčke Terezke Ballovej, ktorá sa do čítania rozprávok znovu zapojila. Po ukončení čítania nasledovala prehliadka obecnej knižnice. Otázky zvedavých detí nemali konca.

Zo srdca ďakujem všetkým rodičom, ktorí svoje deti priviedli. Veď aj takto ich podporujú k čítaniu a vedú ich k láske ku knihám. Ďakujem všetkým, ktorí sa do čítania rozprávok zapojili a aj prítomným dôchodkyniam, ktoré tiež rozprávky počúvali.

M. Bálešová

Mesiac knihy

Počas mesiaca marec navštívili našu obecnú knižnicu aj deti z materskej školy. A to postupne. Najskôr to bola trieda tých najmenších detí – trieda Mravčiek a po nich staršie deti – Včielky spolu s pani učiteľkami. Deťom som porozprávala a knižnici a knihách. Boli veľmi zvedavé a vnímavé. Všetko ich zaujímalo. Potom sme si z kníh čítali rozprávky a dávala som im hádanky. A majú naozaj dobrý postreh. Som rada, že nám z nich rastú múdri a vzdelaní ľudia, ktorí budú mať radi knihy. A do knižnice sa určite s rodičmi či staršími súrodencami veru vrátia.

*M. Báležová
knižovníčka*

Aj zdravý spánok má svoj svetový deň

Kvalitný spánok pomáha udržiavať naše duševné zdravie, zlepšuje schopnosť sústrediť sa počas dňa, aj schopnosť učiť sa. Na druhej strane únava spôsobená nedostatčným spánkom môže človeka zaťažovať fyzicky, mentálne i emocionálne. Spánok poskytuje telu odpočinok, zotavenie. V spánku získavame energiu na ďalší deň, zvyšuje sa odolnosť organizmu voči chorobám, v mozgu sa triedia dôležité spojenia, spomienky sa ukládajú z krátkodobej do dlhodobej pamäte. Spánok patrí medzi základné ľudské potreby.

Svetový deň zdravého spánku bol vyhlásený v roku 2001 Medzinárodnou nadáciou pre duševné zdravie a neurológiu ako snaha upozorniť na potrebu kvalitného spánku v živote človeka. Spánok je dôležitým zdrojom pre dobré zdravie, nakoľko ovplyvňuje v tele množstvo procesov a hladinu hormónov, posilňuje obranyschopnosť organizmu. Má schopnosť ovplyvňovať nielen našu hmotnosť, ale

aj dĺžku života. Práve nedostatok spánku môže u človeka spôsobiť množstvo fyzických ťažkostí a chorôb. Spánok, jeho dĺžku a kvalitu, nie je určite dobré podceňovať.

Poruchy spánku sú v oblasti medicíny veľmi častým príznakom. K poruchám spánku sa zaraďuje tiež nespavosť a jej typickým príznakom je neprimerane dlhá doba zaspávania a opakované sa prebúdzanie v priebehu noci. Podľa odborníkov je na dobrú regeneráciu potrebná dĺžka spánku 6 až 8 hodín. Ľudia trpiaci nespavosťou môžu mať problémy s bolesťami hlavy, depresiami, sú omnoho viac náchylnejší na ischemickú chorobu srdca alebo v horšom prípade podliehajú dlhodobu závislosti od alkoholu a drog. Spoluprácou s odborníkmi je možné spánok upraviť. Pri správnom popísaní príznakov vie pomôcť lekár špecialista, všeobecný lekár, internista, neurológ, prípadne psychiater. Veľmi dobré rady pre tých, ktorí majú so spánkom problém napísal vo svojej knihe Manuál pre dobrý spánok český kňaz a lekár Max Kašparů, knihu určite odporúčam aj ako zaujímavé čítanie pred spaním.

Prajem všetkým čitateľom príjemný a ničím nerušený spánok všetkých 365 nocí v roku.

Miroslava Líšková

Zimné radovánky

Tohtoročné januárové mrazy priniesli aj k nám, aspoň na pár dní pravú zimnú atmosféru. V Malom Záluží zamrzol rybník a okamžite sa stal centrom zimnej zábavy. Malí aj veľkí využili obrovskú ľadovú plochu na korčuľovanie. Niektorí sa korčuľovať len učili, iní sa preháňali po ľade ako pretekári, a našlo sa aj nemálo nadšencov hokeja, ktorí si tu dokonca zahrali niekoľko zápasov.

Príjemná atmosféra, smiech a pohyb na čerstvom vzduchu ukázali, že aj v zime sa dá tráviť čas aktívne a spoločne. Dúfajme, že nám počasie dopraje podobné radovánky aj v budúcich rokoch!

Eva Ballová Mikušková

Odpad náš každodenný

Téma odpadov je snáď nekonečná. Niektorí sú zástancami triedenia, iní ho zas ignorujú. Problém však nastáva, keď sa do schránok domácností dostane ročný výmer za komunálne odpady. Neustále zvyšovanie poplatku za odpady sa s pochopiteľných dôvodov nestretá s veľkým nadšením poplatníkov. Avšak, je tu možnosť ako rapidným nárastom poplatkov predchádzať. Ako? Úplne jednoducho. Triediť a produkovať menej komunálneho odpadu.

Veľa z vás netuší, z čoho sa vôbec skladajú poplatky za odpady, prečo sa cena neustále zvyšuje a ako v tomto celom procese hráme dôležitú úlohu práve my, občania. Poďme si to teda rozobrať...

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti, ale tiež odpady vznikajúce pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov.

Čo nepodlieha plateniu poplatku?

Do poplatku obec nemôže zahrnúť náklady na nakladanie triedeného zberu, t.j. s nasledovnými odpadmi:

- Elektroodpad, použité batérie a akumulátory
- Odpad z obalov a neobalových výrobkov – papier, plasty, sklo, kovy

Ako obec stanovuje miestne poplatky za komunálne odpady a drobné stavebné odpady?

Nastavenie poplatkov v obci je závislé od niekoľkých faktorov:

1. Počet vývozov odpadov zazmluvnenou spoločnosťou, ktorá zabezpečuje nakladanie s odpadmi vrátane recyklácie.

2. Cena za spracovanie komunálneho odpadu a tiež BIO odpadu.

Ak ste si mysleli, že za bio odpad sa neplatí, je to OMYL! Cena je takmer porovnateľná so spracovaním komunálneho odpadu.

3. Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu v predchádzajúcom roku. Ak bola miera vytriedenia odpadu nízka, teda sa vyprodukovalo veľké množstvo komunálneho odpadu, počíta sa v nasledujúcom roku s vysokým množstvom

komunálneho odpadu a tomu je prispôbená aj cena €/t.

Dôležitým faktom je, že obec musí poplatok nastaviť tak, aby pri koncoročnom vyúčtovaní nedoplácala akúkoľvek sumu z obecného rozpočtu. Je to totiž zakázané.

Isto si kladiete otázku, **prečo ešte neplatíme za vážený odpad, keď nádoby už máme začipované?**

Aktuálne sa testuje vážený zber v obci Cabaj-Čápor, ktorá je pilotnou obcou na nastavenie fungovania tohto systému. Nie je jednoduché nastaviť vážený zber a následne zozbierať dáta tak, aby sa dal správne vypočítať poplatok bez toho, aby bola spoločnosť stratová. Práve z tohto dôvodu potrebujú dostatočný čas, aby systém nastavili na správne fungovanie jednak voči poplatníkom a jednak voči spoločnosti.

Ak by ste si však mysleli, že údajmi o aktuálnom triedení, alebo netriedení obec nedisponuje, je to opäť OMYL! Každú domácnosť, ktorá má začipované smetné nádoby si vie obec pozrieť v **elektronickom** systéme a zistiť tak orientačnú mieru vytriedenia odpadov.

Ak sa pýtate, **kto hradí náklady na triedený zber, ak my platíme len za komunálne odpady**, odpoveď je nasledovná:

Výrobcovia obalov a neobalových výrobkov, ktorí uvádzajú na trh svoje produkty, sú zodpovední za to, kde končí ich odpad, a teda aj za financovanie triedeného zberu odpadov. Robia tak kolektívnym prostredníctvom organizácií zodpovednosti výrobcov (OZV) akou je ENVI – PAK, či NATUR-PACK. Výrobcovia teda hradia náklady spojené so zberom, prepravou, prípravou na opätovné využitie, recykláciou, nákupom farebných kontajnerov, ale aj mzdy, energie, či náklady na triediacu linku. To prináša obciam a mestám úsporu v rozpočtoch – čím viac odpadu obec alebo mesto vytriedi, tým menej nákladov bude mať s likvidáciou zvyšného zmesového odpadu. Efektívne nastavený triedený zber v obci je tak pre obce a občanov **bezplatný**.

Zjednodušene povedané, ak si v obchode kúpite napríklad jogurt, zaplatíte aj za jeho obal. Ak tento obal hodíte do komunálneho odpadu, za jeho likvidáciu zaplatíte opäť. V konečnom dôsledku ste za 1 obal zaplatili 2x. Ak ho však vytriedite a hodíte ho čistý do žltej smetnej nádoby na plasty, ušetrili ste ☺

Skúste sa pozrieť, koľko takýchto obalov

sa nachádza vo Vašom čiernom smetiaku?

Podme sa ešte pozrieť na mýtus, ktorý sa často v našej spoločnosti vynára...

Je možné, že vytriedený odpad skončí na skládke?

Chybný dojem, že vytriedený odpad putuje na skládku, je spôsobený hlavne tým, že triedený zber zabezpečujú zberové spoločnosti vozidlami, ktorými zbierajú aj zmesový odpad. Tieto sa však pred každým vývozom upravujú tak, aby boli vhodné aj na zber triedeného odpadu, ktorý ale nevozia na skládku, ale na dotriedenie. Ďalším dôvodom týchto mýtov je skutočnosť, že dotriedovacie linky mnohých zberových spoločností sa často nachádzajú v areáli skládky, čo tiež podporuje tieto dezinformácie.

Aby sme si to na záver zhrnuli, ak chceme platiť menej za odpady, musíme produkovať menej odpadu, za ktorý platíme = komunálny odpad a bio! Zamyslime sa, pred tým, než vhodíme obal od sladkostí, kelímok od jogurtu, či naozaj patrí do komunálu, alebo sa nám len nechce urobiť pár krokov k žltému smetiaku. A či bio odpad vieme radšej skompostovať, alebo je pre nás jednoduchšie vyložiť hneď smetiaky na vývoz?

A pozor! Ani argumenty s čiernymi skládkami nie sú namieste, v konečnom dôsledku na to doplatíme všetci.

Triedeniu Zdar!

Zdroj: www.envi-pak.sk;
www.slovensko.sk

OZNAMY • VÝZVY • UPOZORNENIA

Uzávierka obecných novín:

Uzávierka jarného čísla obecných novín bude 20. mája 2025. Svoje príspevky môžete nosiť na obecný úrad a to buď písané rukou, USB kľúči alebo ich môžete zaslať na emailovú adresu: info@obeccab.sk, balesova@obeccab.sk

Čistenie ciest po jarných prácach v záhradách:

Žiadame občanov, aby si očistili cesty pred svojimi domami a záhradami od nánosov blata a nečistoty z traktorov po jarných prácach v záhradách a na poliach.

Cintorínsky odpad:

Upozorňujeme občanov na porušovanie zásad dobrého spolunažívania tým, že vyhadzujú cintorínsky odpad za plot cintorína. Tento odpad tam nepatrí. Je potrebné ho vhodiť do modrého kontajneru umiestneného pred vchodom na cintorín. Do tohto kontajneru môžete spolu vhadzovať všetok cintorínsky odpad ako sviečky, kahance, sklenené obaly zo sviečok, umelé kvety, vence, odpad zo živých kvetov. Zakazuje sa sem vhadzovať ostatný komunálny odpad, ktorý nie je cintorínsky, stavebný a veľkoobjemový odpad. Uvedený priestor je monitorovaný kamerami. Všetok odpad z tohto kontajneru sa následne triedi vo firme na vývoz odpadu. Ďalej žiadame všetkých nájomcov hrobových miest, aby si pozbierali a vyčistili okolie hrobov svoji zosnulých od popadaných svietnikov, kvetov, skla a kahančov. Pretože pri kosení trávy okolo hrobov môže prísť k úrazu pracovníkov obecného úradu, ktorí tu kosia alebo k poškodeniu kosačiek, príp. svietnikov a umelých kvetov a vencov.

Zberné miesto pre dočasné umiestnenie biologického odpadu::

Oznamujeme Vám, že zberný dvor na dočasné umiestnenie biologického odpadu zo záhrad je od 1.4.2025 otvorený v areáli pod cintorínom takto:

- **streda** - od 15.00 do 17.00 hod.
- **sobota** - od 13.00 do 15.00 hod.
- **v prípade sviatku a dažďa** - ZATVORENÉ

Dôrazne žiadame občanov o rešpektovanie učenej prevádzkovej doby.

Upozorňujeme, že dočasné miesto pre umiestnenie biologického odpadu zo záhrad je určené **výlučne iba pre fyzické osoby, ktoré**

majú trvalý pobyt na území našej obce a majú uhradený poplatok za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu, ako aj pre **občanov, ktorí vlastní v našej obci nehnuteľnosť** a majú uhradený poplatok za komunálny odpad v obci. Zberné miesto nie je určené na preberanie odpadu z podnikateľskej činnosti a je zriadené na účely bezplatného legálneho uloženia bioodpadu zo záhrad. Pri vstupe vás poverený pracovník usmerní na miesto vykládky odpadu. **Tento priestor je monitorovaný kamerou!!!**

Iný odpad ako napr. veľkoobjemový, nebezpečný alebo elektroodpad je prísne zakázané sem umiestňovať.

Medzi biologický odpad zo záhrad patrí:

- **zelený odpad, tráva, burina, konáre do priemeru 10 cm, kvety, lístie a ihličie, zhnité ovocie a zelenina, odumreté časti rastlín a pod.**

Zakazujú sa sem vyvážať korene zo stromov a kríkov!!!

V priestore dočasného zberného dvora je umiestnený aj kontajner na drobný stavebný odpad a železný odpad. Sem môžete umiestňovať

takýto odpad počas otváracích hodín.

Medzi drobný stavebný odpad patrí:

- **betón, tehly, škridly, obkladačky, dlaždice, sadrokartón a pod.**

Nepatrí sem azbest a stavebný odpad s obsahom nebezpečných látok /ortuť, PCB/, porcelán /umývadlá, wc misy/ a pod.

Medzi kovový šrot patrí:

- **kovové obaly z potravín – plechovky z nápojov, konzervy, hliníkové fólie, kovové vrchnáky z fliaš, sudy, kovový šrot, radiátory, oceľ, farebné kovy a pod.**

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za rok 2024

Podľa zákona 329/2018 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Vám oznamujeme, že obec Čab dosiahla v roku 2024 úroveň vytriedenia komunálnych odpadov 66,79%. Bližšie informácie o množstve jednotlivých druhov odpadov sú uverejnené na stránke obce www.obeccab.sk v časti Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za rok 2024.

Zápis do Materskej školy v Čabe na školský rok 2025/2026

Riaditeľstvo Materskej školy Čab po dohode so zriaďovateľom oznamuje, že zápis detí do Materskej školy v Čabe pre školský rok 2025/2026 sa uskutoční v dňoch:

19. 5. 2025 v čase od 12.30 do 16.30 hod.

20. 5. 2025 v čase od 8.00 do 11.30 hod.

Žiadosť o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie (spolu s potvrdením o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast, ktoré obsahuje aj údaj o povinnom očkovaní) je možné doručiť:

- Do elektronickej schránky MŠ, prostredníctvom elektronickeho dokumentu, ktorý je autorizovaný kvalifikovaným elektronickým podpisom
- Poštou na adresu: Materská škola Čab, Čab 57, 951 24 p. Nové Sady
- Osobne v budove materskej školy

PODMIENKY PRIJÍMANIA DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY

- Podmienky prijímania detí do materskej školy
- Deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné (deti, ktoré dovŕšili vek 5 rokov do 31.08.2025), vrátane detí, ktoré pokračujú v plnení povinného predprimárneho vzdelávania s trvalým pobytom v obci Čab
- Deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné (deti,

ktoré dovŕšili vek 5 rokov do 31. 8. 2025), vrátane detí, ktoré pokračujú v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, s trvalým pobytom v inej obci

- Deti, ktoré majú právo na prijatie na predprimárne vzdelávanie (nie právny nárok) s trvalým pobytom v obci Čab a dieťa s právom na prijatie, ktoré je umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu
- Deti, ktoré majú právo na prijatie na predprimárne vzdelávanie s trvalým pobytom v inej obci
- Ostatné deti, ktoré do 31. 8. 2025 nedovŕšia 3 roky postupne, podľa veku s tým, že prijatie dieťaťa po dovŕšení dvoch rokov veku je výnimočné

V prípade vyššieho záujmu zákonných zástupcov budú uprednostnené:

- Deti, ktoré nastúpia do MŠ od 01.09.2025
- Deti zamestnancov MŠ
- Deti, ktoré majú v MŠ v šk. roku 2025/26 súrodencia

Ďakujeme Vám za prejavenú dôveru a záujem o našu materskú školu.

tlačivá a informácie: <https://www.materskaskolacab.sk/dokumenty-na-stiahnutie/>

Projekt čistý revír = čistá príroda

Poľovnícke združenie Nové Sady zorganizovalo dňa 22.3.2025 v spolupráci s obecnými úradmi, Poľnohospodárskym združením DEVIO Nové Sady a Občianskym

združením Upracme Slovensko tradičný zber odpadu. Zber bol realizovaný v poľovnom revíri a súčasne aj v intraviláne obcí Nové Sady, Sila, Čab, Malé Zálužie

a Kapince. Oboznámenie občanov o zbere odpadu bolo realizované formou vyhlásenia v miestnom rozhlase a vyobrazené na plagátoch na viacerých miestach v obciach.

V tomto roku sa vyzbieralo maximum do 2 ton odpadu, čo znamená, že množstvo odpadu pokleslo. Účasť verejnosti bola takmer nulová, čo je zrejme ukazovateľom nezájmu o okolité prostredie a prírodu v ktorej sa denne pohybujeme. Poďakovanie patrí starostom obcí Čab, Nové Sady a pani starostke Malého Zálužia, ktorí sa zberu zúčastnili. Napriek tomu veríme, že sa v budúcom roku na zbere odpadu zúčastní viac obyvateľov okolitých obcí.

*Predseda poľovníckeho združenia
Nové Sady Muzika František*

Odovzdávanie použitých kuchynských olejov a tukov z domácnosti po novom

Oznamujeme Vám, že naša obec prechádza na nový systém pri zbere použitých kuchynských olejov a tukov v spolupráci so spoločnosťou MEROCO a.s. Naďalej môžete našetrené oleje a tuky z domácností odovzdávať v uzavretých plastových nádobách a vymeniť za odmenu vo forme nového oleja alebo octu.

• **1 l použitého oleja a tuku dostanete 1 l OCOT v pomere 1:1 (starý/nový)**

• **3 l použitého oleja a tuku dostanete 1 l RASTLINNÝ OLEJ v pomere 3:1 (starý/nový)**

Zberajú sa: použité kuchynské oleje a tuky z vyprážania, fritovania, zahrňujúc všetkých druhov rastlinných olejov (slnečnicový, repkový, olivový, sójový ...) a živočíšnych tukov (bravčová, kačacia, husacia masť...), oleje z konzerv (napr. sušených paradajok, olív, rýb v konzerve, nakladaných syrov...)

Zákazuje sa: vlievať minerálne, motorové, iné odpadové oleje
Miesto zberu: Obecný úrad v Čabe, Čab 1, 951 24 p. Nové Sady

Čas zberu: každú stredu v čase od 15.00 hod. do 16.15 hod. Mimo uvedeného času, len po dohode na t.č. 037/7894370 alebo 0904 299 682.

Vaša obec prechádza na NOVÚ SPOLUPRÁCU PRI ZBERE POUŽITÝCH KUCHYNSKÝCH OLEJOV A TUKOV so spoločnosťou MEROCO a .s.

Naďalej môžete našetrené oleje a tuky z domácností odovzdávať v uzavretých plastových fľašiach a vymeniť za odmenu vo forme NOVÉHO OLEJA/OCTU.

- za 1 l použitého kuchynského oleja dostanete OCOT v pomere 1:1 (starý/nový)
- za 3 l použitého kuchynského oleja dostanete rastlinný OLEJ v pomere 3:1 (starý/nový)

3:1

=

1:1

=

AKÉ TYPY OLEJOV SA ZBERAJÚ?

ÁNO

NIE

- použité kuchynské oleje a tuky z vyprážania, fritovania, zahrňujúc všetky druhy rastlinných olejov (repkový, slnečnicový, sójový,...) a živočíšnych tukov (bravčová, kačacia, husacia masť,...),
- oleje slúžiace ako nálevy do potravín (napr. sušených paradajok, olív, rýb v konzerve, nakladaných syrov,...)

Zákaz vhadzovať iný odpad
V žiadnom prípade nie:

- minerálne
- motorové
- iné odpadové oleje

Život v našej škôlke od januára do apríla

Nový rok sme začali štvornohou návštevou. Do materskej školy zavítala pudlíčka Queenuška. Stretnutie prebiehalo hrou formou, čo si vyžadovalo trpezlivosť mravčiekov i včielok, napr. keď psík chodil po chrbtoch detí, alebo keď mu ukrývali maškrtu. Živé zvieratko v škole prinieslo radosť a dobrú náladu. V januári sa deti stretli aj s medveďom Paddingtonom a nechali sa unášať vzrušujúcimi i menej bezpečnými dobrodružstvami v kine v Nitre. Logopedička Agátka pomohla deťom prebudiť lenivé jazýčky napodobňovaním zvieratiek, napodobňovaním rozprávky a inými hrami.

Čas fašiangov deťom priblížili Podzoborskí heligonkári. Predstavili deťom hudobné nástroje a roztancovali celú triedu, deti s pani učiteľkami pre nich na oplátku pripravili tradičné fašiangové pohostenie. Krásnu akciu si radi zopakujeme ☺. Vo

februári k nám zavítalo Divadlo Oskar s predstavením Janko Hraško. Príbeh bol plný chytľavých pesničiek, veselých situácií a kúziel, ktoré naše deti vtiahli do deja. Február sme zakončili maškarným plesom, ktorý bol už tradične plný súťaží a dobrej zábavy.

V mesiaci marec sme navštívili Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, kde sme si pozreli činohernú rozprávku O 12 mesiačikoch. Celý mesiac sme sa venovali obľúbenej téme KNIHY. Deti si doniesli svoje „NAJ“ knižky, z ktorých si stále čítame, navštívili obecnú knižnicu, kde im teta Maťa vysvetlila ako to všetko funguje. Včielky navštívili aj Krajskú knižnicu Karola Kmeťku v Nitre. Tety knihovníčky mali pre nich pripravené hádanky, kvízy, rôzne zaujímavosti o knihách. V marci sme do Čabu pozvali mobilné planetárium. V KD v Čabe sa deti pohodlne usadili na

vankúšiky a vesmírna zábava mohla začať. Deťom sa nad hlavami zjavili najznámejšie súhvezdia, planéty, deti si dokonca pozreli štart rakety do vesmíru. Na konci marca sa pani učiteľka Klaudika postarala o novú knižnú budočku. Deti si ju vymalovali a postupne sme ju zaplnili knihami. Každá knižka obsahuje kartičku s nápisom „požičaj si a vráť“. Tak do čítania, kamaráti.

V apríli sme do materskej školy pozvali rodičov, i starých rodičov, aby si so svojimi deťmi užili predveľkonočnú atmosféru. Deti sa tešili z vlastnoručne vyrobených dekorácií. Atmosféra Veľkonočných dielni bola priam veľkonočná. Príchod jari si deti spolu s pani učiteľkami poistili vnesením Moreny do potoka. Rituál bol sprevádzaný tradičným pochodom a spevom našich detí Nesieme morenuuuuuu, v oleji smaženúú...
Pekné veľkonočné sviatky praje

Kolektív MŠ

Darujte 2% dane z príjmu a prispejte tak k skvalitneniu pobytu detí v Materskej škole Čab

Združenie rodičov a priateľov školy pre Materskej škole v Čabe prosí rodičov, priateľov a všetkých ľudí dobrej vôle, aby prispeli deťom materskej školy svojimi 2% dane z príjmu a aj takto im môžete pomôcť skvalitniť pobyt v našej materskej škole.

Tlačivá pre zamestnancov nájdete pod textom.

Údaje o OZ pre účely daňového priznania pre fyzické a právnické osoby:

- **OBCHODNÉ MENO:** Združenie rodičov a priateľov školy pri Materskej škole v Čabe
- **PRÁVNÁ FORMA:** občianske združenie
- **IČO:** 42211808
- **ADRESA:** ČAB 57, 95124 NOVÉ SADY

Vyplnené tlačivá zamestnancov stačí priniesť do materskej školy (do 27.03.2025), kedy ich spoločne odovzdáme na príslušný daňový úrad.

ĎAKUJEME Vám!

Čo nového v Základnej škole

HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

Literárna súťaž Hviezdoslavov Kubín je celoštátnou postupovou súťažou a tiež i prehliadkou umeleckého prednesu poézie a prózy, tvorby recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých. Súťaž je najstarším a najprestížnejším podujatím tohto druhu na Slovensku. V roku 2025 súťaž začala písať svoj 71. ročník. Naši víťazi školských kôl sa vybrali popasovať sa s konkurenciou do neďalekej Nitry. V obvodových kolách svojich kategórií sa umiestnili na popredných miestach. Klárka Domanová - 1. miesto v prednese prózy, Zarka Knížatová - 2. miesto v prednese poézie, Leo Binder - 2. miesto v prednese prózy. Ďakujeme našim žiakom za úspešnú reprezentáciu školy v recitačnej súťaži. Blahoželáme k postupu a držíme palce v okresnom kole.

Mgr. Mário Ručkay

ŠKOLSKÝ KARNEVAL 2025

21. februára 2025 sa v našej škole objavili zvláštne bytosti. Chodbu školy aj triedy prvého stupňa zaplnili rozprávkové postavy, superhrdinovia, zvieratká, princezné, kúzelníci, futbalisti, skrátka, mnoho originálnych masiek. Konal sa veselý školský karneval, na ktorý sa všetci žiaci veľmi tešili. Skvelá hudba, zábavný

program a tance a súťaže vďaka ktorým si všetci účastníci užili krásne popoludnie plné napätia, smiechu a detskej radosti.

Vítazné masky si z tohto podujatia odniesli malé odmeny, no najdôležitejšia bola radosť zo spoločnej zábavy všetkých.

Mgr. Mário Ručkay

KONTAKTNÁ ZOO MADAGASKAR

V piatok 7. februára našu školu navštívila kontaktná ZOO - Farma Madagaskar. Mohli sme prísť do blízkeho kontaktu so zvieratkami ako agamy, leguány, mnohonôžky, škorpióny, strašilky, veľhad, korytnačka, tarantula... Michal a Meggy, ktorí nás podujatím sprevádzali, nám priniesli ukázať exotické zvieratká a porozprávali nám o nich veľa zaujímavých vecí, napr. aký je rozdiel medzi denným a nočným gekončikom, ktorý had rodí živé mláďatá... Meggy a Michal nezabudli ani na to, že je pekné mať nejaké zvieratká, no je to i veľký záväzok, pretože sa o ne musíme aj náležite starať. Tí odvážnejší s niektorými zvieratkami mohli prísť aj do priameho kontaktu: fotka s pytónom na krku, alebo len tak oddychujúci had na našich rukách bol silný zážitok, no aj hladkanie obrovskej korytnačky, jemné

šteklenie mnohonôžky na holej ruke, dotyk agamy, gekončikov a strašieliek si vyžadovali odvalu. Spozorneli sme pri pavúkoch a škorpiónoch, keďže sme vedeli, že vedieť byť nebezpečné. Návšteva ZOO

u nás sme sa veľmi potešili, bola príjemným spštením vyučovania a navyše sme získali množstvo nových poznatkov, ktoré sa nám v budúcnosti určite zídu.

Mgr. Mário Ručkay

LYŽOVAČKA V MÝTE POD ĎUMBIEROM

LVK sa zúčastnili žiaci 5. - 9. ročníka v počte 31, pod vedením inštruktorov Mgr. Eššeho, Mgr. Mrázovej a externého inštruktora. Pedagogicky dozor vykonávala Mgr. Daňová. Lyžiarsky výcvik sa realizoval v lyžiarskom stredisku Ski Mýto pod Ďumbierom. Žiaci boli rozdelení do troch družstiev podľa lyžiarskej zdatnosti. V 1. družstve boli začiatočníci, v 2. družstve boli stredne pokročilí a v 3. družstve boli lyžiari. Prvé družstvo v prvý deň po zdaní úvodných cvikov: obúvanie lyží, chôdza, výstupy, základný zjazdový postoj v zjazde po spádnicu, zjazd šikmo svahom, prešlapávanie, ob-

raty, zjazd obojstranným prívratom...sa už družstvo dokázalo vytiahnuť na maličký svah vlekem. 2. deň to bolo zdokonaľovanie obojstranného prívratu so zabrzdením na strednom vlekú a v stredu už lyžovali na modrej zjazdovke, kde lyžovali všetci ostatní žiaci. 2. družstvo pokročilých tvorili žiaci, ktorí lyžovali v podstate od 1. dňa „naplno“. 3. družstvo lyžovalo od prvého dňa. Pod drobnohľadom inštruktorov zdokonaľovali svoje lyžiarske umenie. Aj napriek tohtoročnému nedostatku snehu podmienky a počasie boli výborné. Výučba prebiehala dopoludňajšou a popoludňajšou výukou s obedňajšou prestávkou. Lyžovalo sa každý deň okrem štvrtka poobedia, kedy žiaci mali možnosť ísť do wellness centra Bystrá, alebo na prechádzku do Ski Tále. Vyhodnotenie LVK sa uskutočňovalo každý deň počas výcviku v skupinách alebo jednotlivo, ale aj na večerných posedeniach a diskusiách. Každé poobedie na hoteli bolo určené na odpočinok, relaxáciu, ale aj spoločenské hry, stolný tenis a stolný futbal. Po večeri sa žiaci navzájom spoznávali a zabávali.

Mgr. Stanislav Ešše

McDONALD'S CUP - PREDKOLO

Tak ako každý rok i teraz sme sa zúčastnili predkola futbalového turnaja McDonald's Cup určeného pre žiakov 1.- 4. ročníka. Zúčastnilo sa ho sedem základných škôl. Boli sme rozdelení na 2 skupiny. V našej skupine boli ZŠ Alekšince a ZŠ Čakajovce. V skupine sme oba zápasy jednoznačne vyhrali. O postup do okresného finále sme sa stretli s víťazom druhej skupiny - ZŠ Výčapy-Opatovce. V tomto zápase sme opäť dominovali a vyhrali sme jednoznačne 7:0. Z postupu našich hráčov do okresného finále sa veľmi tešíme a to už druhý rok po sebe!!!! Ďakujem žiačkam a žiakom za výbornú reprezentáciu školy a nádherné športové výkony.

Mgr. Stanislav Ešše

ÚSPEŠNÍ V GEOGRAFICKEJ OLYMPIÁDE

Naše mladé talenty žali úspechy aj v okresnom kole Geografickej olympiády. Eliška Vincúrová a rovnako aj Michal Kolenčík obsadili vo svojich kategóriách prvé miesta. Navyše Michal svojím úspeš-

ným účinkovaním v tejto súťaži postúpil do krajského kola Geografickej olympiády, v ktorom mu budeme všetci spoločne držať palce.

Mgr. Mário Ručkay

ENGLISH FANTASY

Žiaci 3. a 4. ročníka sa zapojili do súťaže „English fantasy“, ktorú vyhlasovalo Centrum voľného času v Nitre. Súťaž sa niesla v duchu príbehov Harryho Pottera a úlohou žiakov bolo kreatívne, podľa vlastnej fantázie dotvoriť ponožku pre Dobyho. Výtvarné práce mohli doplniť krátkym textom v angličtine. Kreativný kolektív našich žiakov sa umiestnil na krásnom treťom mieste za čo získali diplom a malú odmenu.

Mgr. Nina Rábeková

TALENT MEDZI NAMI

Natália Sipinová, žiačka 6. ročníka, sa už osem rokov venuje aktívne Capoeire. Kto by náhodou nevedel o aký šport ide: Capoeira - je brazílsky bojový tanec s pevnými pravidlami. Natália sa pravidelne zúčastňuje rôznych domácich i medzinárodných súťaží v tomto bojovom športe. Získala už niekoľko ocenení, no tento ročník súťaže začala naozaj výnimočne. Najprv sa stala majsterkou SR v kategórii 12-13 rokov a hneď nato sa stala vicemajsterkou Európy v kategórii 11-14 rokov. Gratulujeme Natálii k týmto dosiahnutým úspechom a veríme, že v nich bude i naďalej úspešne pokračovať.

Mgr. Nina Rábeková

Fašiangy a pochovávanie basy

Po novoročnom období hodovania a zábav sme tradične v sobotu 1. marca uzavreli obdobie fašiangov, ktoré trvá od Troch kráľov po Popolcovú stredu, a ktoré je typické tradičnými zvykmi, karnevalmi, zábavami, tancom a dobrým jedlom. Pripravili sme sa tak na 40 dňový pôst a obdobie stíšenia sa.

Popoludní sme sa stretli pri Obecnom úrade, sprievod ľudí v maskách a kostýmoch, od najmladších až po seniorov. Masky boli pestré, tvorivé, zábavné, aj strašidelné. Ako každý rok, sprievod viedla spevácka skupina Čabanka, a pustili sme sa po dedine. Tento rok naše kroky smerovali od Obecného úradu ku potoku, okolo škôlky a nazad. Niektorí ľudia iba ponakúkali, zakývali nám, iní sa k nám postupne pridávali.

Po návrate do Kultúrneho domu bolo už pripravené pohostenie v podobe pečeného mäska, huriek, klobások, tlačienky, ale aj šišiek, fánok a koláčikov. Každý si mohol pochutnať, podľa vlastnej chuti. Nasledovala hudobná zábava, vyskákali sa deti aj dospeláci.

Na záver spevácka skupina Čabanka pochovala basu – predviedla nám pásmo, ktorým sa každoročne humorným spôsobom lúčime s fašiangami a zábavou.

Prehupli sme sa tak do obdobia veľkonočného pôstu, prípravy na Veľkú noc. Využime tento čas na spomalenie, stíšenie sa a zamyslenie.

Eva Ballová Mikušková

NA PRENÁJOM

Kancelárie, priestory na podnikanie, skladové priestory, garáže na prenájom

Ponúkame na prenájom kancelárie, priestory na podnikanie, skladové priestory a garáže. Všetky priestory sa nachádzajú v priemyselnej zóne Čab. V prípade záujmu môžete volať na tel. číslo **0903 383 772** alebo písať na mail **j.chladecky@laraservis.sk**. Do objektu je prístup nonstop a objekt je strážený strážnou službou. Areál sa nachádza 2,5km od Čabu a 11km od Nitry. Výhodou je dobrá prístupnosť pre kamióny, veľa rôznych firiem v okolí, vykurované kancelárie, prístup 24/7. Pre informácie o aktuálne voľných priestoroch neváhajte volať na uvedené tel. číslo alebo nás kontaktujte mailom.

Ľudové obyčaje na Fašiangy a Veľkú noc v našej obci

FAŠIANGY

Prechodné obdobie medzi zimou a jarou tvorili fašiangy. Začínali sa dňom po Troch Kráľoch a končili 40 dní pred Veľkou nocou. V tomto čase bývalo veľa tanečných zábav, svadieb a konali sa zabíjačky. Na zabíjačky chodili do domu, kde sa zabíjalo prasa, strašidlá. Prezlečení a pomalovaní, mladí či starí. Domáci im potom dali ako výslužku konvičku kapusty, či kúsok mäsa. V nedeľu po omši sa išlo fašiangovať. V obci bola muzikantská kapela, zložená z mladých chlapcov z Čabu a zo

Sily. Počas fašiangov chodili s harmonikou po dedine z domu do domu, hrali a spievali: „Fašiangy, Turíce, Veľká noc bude, kto nemá kožuška, zima mu bude. Ja nemám, ja nemám, len sa tak trasiem, dajte mi slaninku, nech sa vypasíem.“ Do ktorého domu prišli, tam si zatancovali so všetkými ženami, mladými i starými. Za odmenu im domáci dali slaninu, vajcia, peniaze. V šenku si výslužku rozdelili, a potom bola zábava, na ktorej sa hralo, spievalo a tancovalo až do rána. Zábava bola tri dni večer

v nedeľu, v pondelok a v utorok pred Popolcovou stredou. V utorok o 23.00 hod. prišiel do krčmy medzi zabávajúcich sa richtár Jozef Krčmár. Zabúchal palicou na dvere sa skríkol: „Dost, koniec muziky! Čo máte doma masné pojesť a od polnoci je prísny pôst.“ Vtedy hudba a zabávajúci sa stíchli, muzikanti sa zbalili

a všetci sa v tichosti pobrali domov. Popolcová streda, nazývaná aj škaredou stredou, bola dňom prísneho pôstu. Začal sa ňou 40-dňový pôst. V tomto období sa nekonali žiadne zábavy ani svadby. V niektorých rodinách sa mäso počas pôstu nejedlo vôbec.

ZÁBAVY A TANCE

Starí ľudia spomínajú na veselé zábavy a tancovačky. Mnohým utkvél v pamäti tanec, ktorý sa tu tancoval a volal sa „Tutiles“ a „Šimidaj“. „Tutiles bol párovým tancom. Tancovali ho muž a žena. Keď začala hrať hudba tanečníci stáli oproti sebe otočení tvárou v tvár, najprv sa hlboko uklonili. Skoro si hlavy obúchali. Potom sa otočili chrbtom k sebe a zase sa uklonili, tak že sa buchli zadkom. Potom sa otočili naspäť, chytili sa pod pazuchy a začali sa točiť rýchlo dokola. To sa stále opakovalo. To bolo smíchu. Najlepší tanečníci tohto tancu u nás boli Helena Buchlíková a Pavol Majdan. Pri tanci si spievali: Tu ty lez, starý pes...“ Ďalší tanec, volali Šimidaj a tancoval sa ako mazurka. V obci bol aj muzikantská skupina. Bola zložená z mládencov z Čabu a Sily, ktorí hrali na harmonike, trubke Vít Šmitala a na saxofóne Michal Jobek. Spievali a hrali väčšinou v kostole pri väčších sviatkoch a na procesiách.

VEĽKÁ NOC

Na Kvetnú nedeľu chodili staršie dievčatá so zeleným konárikom z vrby ovešaným farebnými stuhami. Na Zelený štvrtok a Veľký piatok sa umývali ľudia v potoku alebo doma potočnou vodou. Verili, že v tieto dni má voda veľkú silu, zabezpečí zdravie, alebo zbaví zdravotných neuhov. Na Bielu sobotu až po rozviazaní zvonov v kostole triasli stromami, aby dobre zarodili. Po Vzkriesení sa už mohli konzumovať aj mäsité veľkonočné pokrmy. Dievčatá pripravovali kraslice pre polievačov. Farbili ich v odvare z cibulových šúp alebo vo vode s farebnými krepovými papierikmi. Veľkonočný pondelok bývala polievačka. Chlapci chodili po dedine s vedrami vody a polievali všetky dievčatá a ženy. Dostávali kraslice a vypiť.

Spracovala M. Bálašová

Zdroj: kniha ČAB história a súčasnosť

Prepisy zo školskej kroniky ľudovej školy v Čabe

V tomto čísle pokračujeme v prepisoch školskej kroniky
a to zo školských rokov 1954/55

Tento školský rok prešiel v znamení konsolidácie školského života, čo bolo vidieť z toho, že za hlavný úkol učiteľa bolo určené dosiahnuť u detí trvalé a hlboké vedomosti. Doteraz boli učiteľia i žiaci používaní na vykonávanie rôznych nárazových prác v obci (súpisy, agenda MNV atď.), čo sa prevádzalo na úkor vyučovania. Keď ešte prihliadneme k veľkému percentu nekvalifikovaných učiteľov, ktorí po oslobodení v školských službách pôsobili a celkové bagatelizovanie poslania školy, došli sme k výsledku, že žiaci vychádzajú zo škôl boli pre život a výstavbu socializmu veľmi slabo pripravení. Preto už od minulého školského roku razí sa heslo vrátiť učiteľa škole a vypovedať tvrdý boj proti narušaniu vyučovania.

Od začiatku tohto školského roku vyučuje sa podľa nových (definitívnych) učebných osnov, ktorá priniesli dosť podstatné zmeny, hlavne v oblasti matematiky. V tomto premete boli osnovy hodne náročné, takže pri domácej príprave žiakov i rodičia žiakov 4. ročníka si s príkladmi (úsudkovými) nevedeli rady. Nové učebné osnovy došli na školu priebehom prázdnin, takže sa i pri zvýšených nárokoch pracovalo dobre.

V organizácii školy ani v obsadení školskými pracovníkmi nedošlo toho roku ku žiadnej zmene takže školský rok započal riadne 1. septembra malou slávnosťou, pri ktorej prvýkrát sa previedla malá maňušková scéna. Žiaci boli zadelení do tried takto:

I. trieda

1. ročník: 12 chlapcov, 4 dievčatá, spolu 16
triedna učiteľka Antónia Grausová

3. ročník: 7 chlapcov, 9 dievčat, spolu 16
triedna učiteľka Antónia Grausová

II. trieda

2. ročník: 9 chlapcov, 10 dievčat, spolu 19
triedny učiteľ Anton Graus

4. ročník: 9 chlapcov, 7 dievčat, spolu 16
triedny učiteľ Anton Graus

Od 14. septembra do 17. januára 1955 zastupovala upratovačku počas jej materskej dovolenky Mária Šmítalová ktorá ďalej od marca do júla prešla zastupovať upratovačku na MŠ z tých istých príčin.

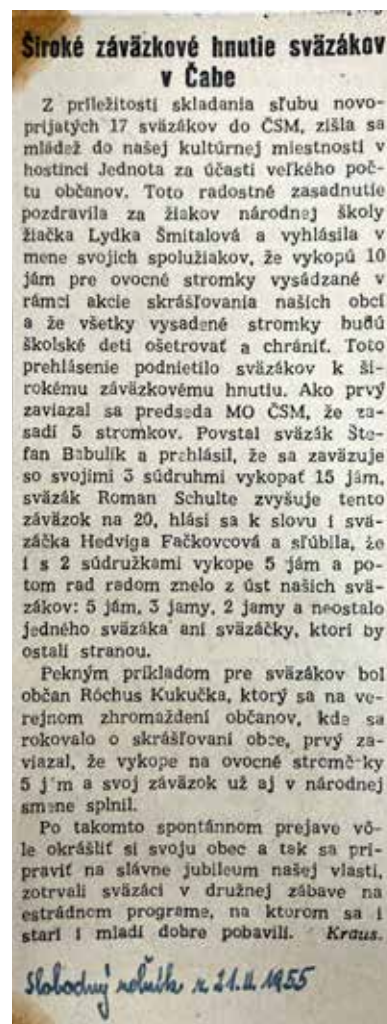
Na základe dobrovoľnosti náboženskej výchovy i tohto roku rodičia si deti na túto prihlasovali. Tohto roku neboli prihlásení 9 žiaci a taktiež žiaci 1. ročníka pre jeho povahu prípravného ročníka na náboženskú výchovu nechodili. Z prihlásených 38 žiakov rím.kat. vyznania bolo zriadené 1. oddelenie, zo 4 žiakov ev.a.v. 1 oddelenie s 1 hodinou každé 2 týždne.

Z dejín obce:

Najdôležitejšou udalosťou v tomto školskom roku vo verejnom živote boli voľby do NZ a SNR, ktoré boli prevedené 28.XI. 1954. Prípravou, priebehom i výsledkami zodpovedali asi voľbám do národných výborov, ktoré boli v jari. Voľbám predbehal čulá oboznamovacia práca prostredníctvom Agitačného strediska. Za

poslancov pre náš okrsk boli navrhnutí a zvolení: do Národného zhromaždenia s. Ľudovít Šiška, družstevník zo Šurianok a do Slovenskej národnej rady s. Andrej Bagár, rektor Vysoké školy múzických umení v Bratislave. Pred voľbami sa títo poslanci prišli voličom predstaviť do strediska volebného úseku: do Nových Sadov. Volieb sa zúčastnilo a volilo za kandidátov 290 voličov. Traja voliči (náboženského vyznania jehovisti) sa k voľbám nedostanovili. Poslanci prišli i po voľbách do obce informovať sa a vypočuť prania svojich voličov. S. Bagár bol u nás 15. marca a s. Šiška 26. februára. Členovia MNV hlavne žiadali poslancov o pomoc pri výstavbe nového kultúrneho domu.

Druhou veľkou akciou, od ktorej sme si slubovali zlepšenie vzhľadu obce a jej povznesenie bola okrášľovacia akcia, ktorá po celej našej vlasti prebiehala z príležitosti 10. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou. Naši občania po pohovoroch s nimi sa za celú vec zapílili ušlachtilou snahou využiť túto príležitosť na okrášlenie obce. Do plánu bolo dané vysadenie 200 ovocných stromkov na obecných priestranstvách (pod cintorínom) i pozdĺž hlavnej ulice (v Dedine), postavenie základov kultúrneho domu na obecnom priestranstve medzi kaplnkou a hasičským skladiskom, postavenie aspoň časti budovy pre kancelárie MNV a vystrkovanie obecných ciest v obci, ktorú sú vo veľmi zlom stave nestarostlivosťou doterajšieho vedenia obce. Ako sa začala otvárať jar, občania, sväzáci i žiaci školy nastúpili oduševnene do práce, takže 200 ovocných stromkov (150 čerešien a 50 jabloní) sme po dobrej organizácii vysadili (žiaci školy vykopali jamy a vysadili 27 stromkov. Žiaľ, že sa nájdu ešte u nás takí ľudia, ktorí vysadené stromčeky popri svojich pozemkoch úmyselne podrezávajú, aby tieto vyschli (Taký istý osud pripravili títo občania i stromkom vysádzaným pred 12 rokmi.) Stromky pod cintorínom zas ničí dobytok, ktorý tam nezodpovední občania i proti zákazu MNV pasú. Všetky vysadené stromky sa ujali.

Po tejto práci nadšenie občanov upadlo v dôsledku započatia jarných poľnohospodárskych prác. Bolo dovezené cca 40 m³ stavebného kameňa, ktorý nakladali a skladali brigádnicke občania. Potom po nedôslednostiach ČSAD v pridelovaní nákladných áut sa dovoz zveril pracovníkom kamenolomu, začo však veľká časť preliminovanej sumy na okrásľovne bolo vydané. Tohto času prebieha vozenie kameňa. O tejto akcii v rámci školy bude pojednávané neskoršie.

Verejný život v obci nemožno označiť za čulý. Miestny národný výbor i po voľbách v apríli 1954 sa neschádza a nepracuje pre blaho obce. Na výročnej schôdzi ČSM bola veľká nádej na oživenie života v organizácii skladaná s Vladimíra Pavloviča, keď bol volený za predsedu. Avšak tento sa o svoju funkciu vôbec nestará organizácia „spí“. Dňa 2.XI.1954 sa náš verejný život obohatil o novú inštitúciu: Výbor žien pri MNV s predsedníčkou Hedvigou Gajdošovou, avšak táto tiež nie je pre svoju absolútnu nečinnosť žiadnym prínosom pre verejný život obce. Ani o mak lepšia je MO-SČSP.

Jedinou činnou zložkou v obci je osvetové zariadenie: Požičovňa kníh. Toto organizuje zhromaždenia i kultúrne podniky v obci a to: 12 prednášok prevažne s poľnohospodárskou tematikou a 12 filmových predstavení pre dospelých a 10 pre deti. Okrem toho boli prevedené 4 verejné slávnosti. Verejná knižnica každý týždeň po dve hodiny požičiava čitateľom svoje knihy, o ktoré má záujem školská mládež. Starší čitatelia žiadajú zväčša len tie „stare“.

Podniky a slávnosti:

I v tomto roku bolo diaľkové štúdium bolo diaľkové štúdium riaditeľa školy v 3. roč. VPŠ čiastočne príčinou, že kultúrne podujatia sa nerozrástli do patričnej šírky akoby bolo žiaduce, Je potrebné tu podotknúť, že po kultúrnej stránke sú jediným vykonávateľom učiteľia. Hoci mládež bola vybraná divadelná hra s tým, že môžu rátať s občasnou pomocou riaditeľa pri navčičovaním, predsa nenašiel sa v obci činiteľ, ktorý by zorganizoval a previedol nácvik divadla. A zas naopak: prevádzanie kultúrno-agitačnej práce (agitácia k voľbám) prekážali riaditeľovi školy venovať sa diaľkovému štúdiu, takže stačil zložiť len 6 dielčích skúšok. Z verejných funkcií zastával: správcu osvetového zariadenia, tajomníka DO-KSS, člena MNV člena okresnej revíznej komisie OV-KSS, tajomníka MV-SNF, predsedu revíznej komisie DSD v N.Sadoch, kultúrno-politického referenta MO-ČSM, skupinového vedúceho PO na Národnej škole a súťažového referenta závodnej skupiny ROH. Počas školského roku odpracoval riaditeľ školy 1156 hodín mimoškolskej práce. Školský rok pokračoval v septembri normálnym priebehom bez vyrušenia žiadnou zvláštnou akciou, takže školská práca mohla sa rozbehnúť v plnom tempe.

20. októbra previedli sme zber železného šrotu, ktorý bol hneď aj odvezený. Za 5q železa dostali sme 36 Kčs. Tiež sme odovzdali 82 kg prázdnych makovic, za ktoré nám však Výkupné družstvo nevyplatilo.

25. októbra bola prevedená roentgenová prehliadka žiakov a školských zamestnancov v Nitre. Zo školy na dôkladnejšie prešetrenie bol pozvaný znovu len jeden žiak. Ostatní boli bez nálezu.

7. novembra započali sa oslavy Mesiaca ČSP oslavou 37. výročia Veľkej októbrovej revolúcie v škole. Tohoročný MČSP bol zameraný na agitáciu k dosiahnutiu úspechov vo voľbách do

NZ a SNR dňa 28.XI.1954. Mesiac minul bez štafety i bez výstavy kníh, ktorú mala organizovať Jednota. V tomto mesiaci boli získaní v samostatnej akcii 5 odberatelia Hviezdoslavovej knižnice.

Aby sa zvýšila úroveň vyučovania ruského jazyka, navštevovali všetci učiteľia 4. a 5. ročníka NŠ kurz ruského jazyka. Riaditeľ školy bol zadelený do kurzu v Zbehách, kam chodil, každý utorok poobede. Po kurze sa učiteľia podrobili i skúške dňa 14. júna 1955.

Taktiež riaditeľ sa zúčastňoval mesačne raz vojenského štúdia, čím vyučovanie bolo zameškané a ťažko sa doháňalo. V mimopracovnú dobu sa riaditeľ školy zúčastňoval školenia členov MNV a spolu s učiteľskou silou i RSŠ.

Príchod deda Mráza má už na škole svoju tradíciu. Deti sa naň tešia, lebo sa pobavia na veselom kvíze s hádankami a hrami a tešia sa i na darčeky od deda Mráza. Doplnením programu bolo prevedenie maňuškovej hry: Kohútik so zlatým hrebienkom, ktorú zahráli príslušníci ČSM a učiteľský kolektív. Škoda, že maňušková scénka viac už žiadnu činnosť nevyvíjala.

27. januára bolo prevedené so žiakmi 2.-4. ročníka branné pochodové cvičenie smerom na Andač.

Zápis do 1. ročníka sa prevádzal 30. januára. Zapísaných bolo 14 nových žiakov.

Začiatkom marca previedli sme v obci podpisovú akciu proti atómovej vojne. Nepodpisalo ju iba 5 občanov, z nich 4 členovia z rodiny Mesárošovcov z Lahne, ktorým sa vraj podpis protiví ich náboženskému presvedčeniu (Jehovisti).

11. marca previedol na škole inštruktážnu kontrolu školský inštruktor s. František Ondris. S výsledkami práce na škole bol spokojný.

Na Medzinárodný deň žien previedla škola verejnú oslavu na ktorej prehovorili predsedkyňa Výboru žien Hedviga Gajdošová.

21. marca zúčastnil sa riaditeľ školy autobusového zájazdu vedúcich mičurinských krúžkov do Sesíleša, kde je výskumná stanica na aklimatizovanie cudzozemských rastlín a drevín.

1. apríl 1945 bol pre našu obec radostným dňom. V ten deň prišli do obce osloboditeľskí sovietski vojaci, ktorí nám priniesli slobodu. 10. výročie oslobodenia obce sme oslávili 1. apríla.

V tomto jubilejnom roku prebiehala v celej našej vlasti ušľachtilá akcia okrásľovania miest a obcí. I naša škola na výzvu materských škôl v okrese prihlásila sa do tejto súťaže a uskutočnila hodnotné veci a to: 1. zriadila si tzv. živý kútik, čím sa zlepšil vzhľad tried (živé kvety), 2. žiaci nakarbolinovali drevený latkový plot okolo školského pozemku (pre nedostatok časti dokončené cez prázdniny plateným pracovníkom asi 1/3), 3. vystavali sme bezblativý chodník pred školským pozemkom v dĺžke 100 m, 4. žiaci vysadili 27 ovocných stromkov, z nich 7 pri škole. Výsledky akcie boli hodnotené komisiou zo školského odboru ONV a OV-ROH dňa 20. mája, škola dosiahla 68 bodov zo 100 možných, keďže ešte všetky okrásľovacie práce neboli dokončené. Vcelku odpracovala škola na okrásľovacej akcii 691 hodín v hodnote 4.146 Kčs. Zo žiakov mimoriadnu pozornosť si zasluhuje: 1.Štefan Hudec, žiak 4. ročníka, ktorý bol iniciátorom, že žiaci v júni chodili na brigádu o pol 7 hodine. Svojím elánom v práci strhol aj ostatných. 2.Stanislav Graus, žiak 2. ročníka, ktorý sa dobrovoľne začlenil do každej pracovnej skupiny a pracoval veľmi oduševnene.

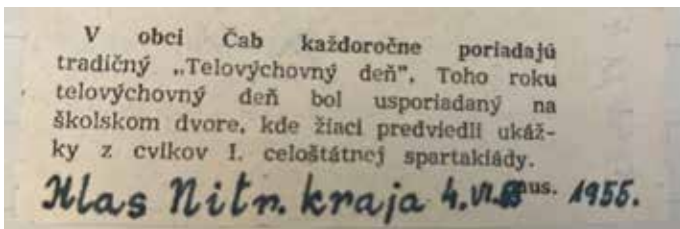
Začiatkom apríla na výzvu Národnej školy v Nitre pri Červe-

nom kríži zapojili sme sa do zberu starého textilu, ktorého sme nazbierali 182 kg. Za odmenu žiaci dostali pekné porcelánové náradie.

V týždni detskej knihy od 28.III. – 2.IV. bolo predané 26 kníh za 171 Kčs.

Prvýkrát v dejinách čl. školy bol 28. marec (výročie narodenín J. A. Komenského) prehlásený za Deň učiteľov. V tento deň učitelia mali slávnostné zhromaždenie v Nitre. Na druhý deň pri vstupe do školy víтали žiaci svojich učiteľov a blahopriali im k sviatku.

Ako každoročne i tento rok sme uzatvorili škol. rok veľkou koncoročnou slávnosťou s bohatým telovýchovným programom, ktorú nazývame „Telovýchovný deň“!

Tohto roku konala sa už 15. mája, lebo bola spojená s pionierskym slubom. Avšak tento deň počasie dovolilo nám predviesť len prvú časť programu, lebo sa spustil hustý dážď.

Toho roku skladalo slub 18 pionierov zo 4. a 3. ročníka. Vlastný telovýchovný program predviedli sme o týždeň neskoršie 22.V. Žiaci 2. – 4. ročníka v počte 52 predviedli rodičom spartakiadne cvičenie ročníkov 6. – 8. s dobrým výsledkom. Okrem toho boli ešte tance.

Pri zmienke o založení pioniera treba konštatovať túto potešiteľnú skutočnosť: V predošle roky bolo ku vstupu do pioniera potrebné žiakov získavať presvedčovaním, s čím bolo veľa práce a starostí a všeobecnej pionierska organizácia nestála na pevných základoch pre neporozumenie a nechuť žiakov i samotných rodičov. Tento rok nastal v tomto smere podstatný obrat. Pionierska organizácia bola založená vlastne z iniciatívy samotných žiakov. Po dôkladnej príprave zložilo 18 pionierov 3. a 4. ročníka slub 15. mája. Vedúcim skupiny bol riaditeľ.

PO venovala z výťažku Telovýchovného dňa na fond solidarity 18 Kčs (podpora zahraničných delegátov, aby mohli docestovať na medzinárodný sjazd mládeže festival vo Varšave) V dňoch 30.-31. mája a 6.-8. júna zúčastnil sa riaditeľ školy

ako zástupca školskej správy písomných a ústnych skúšok na Osemročnej strednej škole v Nových Sadoch. Zo 7 žiakov z našej obci opäť len 2 odišli študovať, jeden do zamestnania a štyria ostávajú doma pri poľnohospodárstve. Doma ostali i ďalší piati, ktorí skončili školskú dochádzku v nižších ročníkoch.

Posledný deň školského roku, ktorý sa pre I. celoštátnu spartakiádu v Prahe skončili 18. júna, previedli sme exkurziu do našej novej továrne Porcelánky v Čabe. Žiaci soznámili sa s postupom výroby technického porcelánu, čo nám sprievodca ochotnej a zaujímavo vysvetlil. Všetci boli dômyselným zariadením a prácou v továrni nadchnutí. Výroba v továrni bola začatá slávnostným otvorením 16. marca 1955 a prvé nad očakávania zdarilé výrobky dosiahli 26. mája t.č.

V tomto školskom roku 11 našich detí zúčastnilo sa od 29. júna do 19. júla školskej rekreácie v Tisovci. Bolo to žiaci: Monika Ďurková, Lýdia Šmítalová, Božena Bohúnová, Ľudmila Vrbíková, Notburga Krajčovičová, Peter Hajdúch, Mária Schulteová, Edita Ďurková, Slavomír Ivančík, Ladislav Gajdoš a Stanislav Graus. Žiaci si doniesli z rekreácie bohaté dojmy a preto sa názor rodičov na rekreáciu iste zmení v tom smysle, že budú deti na budúcu rekreáciu posilať.

Spracovala M. Báležová

Externý defibrilátor (AED) je umiestnený v našej obci

Najčastejším dôvodom úmrtí na Slovensku, ale aj vo svete je fibrilácia srdcových komôr – tzv. zástava srdca. Aj úplný laik vie, ale v takom prípade pomôcť a zachrániť život pomocou Automatického externého defibrilátora – AED. Od januára tohto roku je v našej obci sprístupnený automatický externý defibrilátor (AED), ktorý v prípade núdze pomôže zachrániť ľudský život. Je umiestnený v strede obce, na budove obecného úradu, pred vstupom do kultúrneho domu v zelenej skrinke.

Dňa 11. februára zamestnanci obci, materskej školy a niektorí občania absolvovali školenie – ako používať externý defibrilá-

tor, ktoré viedla profesionálna záchranárka.

Čo je automatický externý defibrilátor (AED)?

Automatický externý defibrilátor (AED) je prenosný prístroj na poskytovanie prvej pomoci. Vydáva hlasové i grafické povely k správne postupu KPR (kardiopulmonálna resuscitácia). Prístroj dokáže analyzovať srdcový rytmus a po jeho vyhodnotení, ak je to potrebné, podá elektrický výboj. Inštrukcie k použitiu AED v rámci telefonicky asistovanej neodkladnej resuscitácii poskytnú aj operátori linky

tiesňového volania 155.

Kedy sa používa AED?

Používa sa pri náhlom zastavení krvného obehu (NZKO) a následnej KPR. Pri osobe ktorá, nereaguje a nedýcha, alebo nedýcha normálne, alebo bola u nej začatá KPR alebo je potrebné u nej čo najskôr začať KPR. AED používajte len v život-ohrozujúcich prípadoch! AED je chránený kamerovým systémom a signalizačnými zariadeniami.

Základné informácie v skratke:

Ak ste svedkom udalosti, kedy osoba stratí

vedomie a máte podozrenie, že prestáva dýchať, alebo jej životné funkcie prestávajú fungovať, **ihneď zavolajte na tel. číslo 112 alebo 155**. Povedzte v skratke kto ste, čo sa stalo a že viete o tom, že je v obci AED a mohol by pomôcť. **Nezabudnite si dať telefón na hlasitý odposluch, aby ste ho nemuseli držať v rukách.**

1. Ak je to možné, pošlite inú osobu po prístroj AED a vy ostaníte na mieste

2. Kontrolujte životné funkcie a ak osoba nedýcha, ihneď vykonajte resuscitáciu v pomere 30:2 – 30x stlačenie hrudníka a 2x vdych z úst do úst

3. Po prinesení AED – otvorte prístroj, zapnite ho, vložte konektor elektródy do AED, otvorte obal s elektródou a nalepte ju na hrudník osoby podľa obrázkov na AED a hlasových pokynom prístroja. Ak je Vás viac neprerušujte resuscitáciu. Po-

čas analýzy osoby a počas výboja sa osoby nesmie nikto dotýkať.

4. Ak sa osoba prebrala alebo sa začne preberať, hýbať sa, otvárať oči a normálne dýchať, zastavte resuscitáciu. Ak je stále v bezvedomí, otočte ju do stabilizovanej polohy na boku.

Celý čas až do príchodu záchranárov počúvajte hlasové pokyny prístroja a záchranára z linky 112/155.

Výročná schôdza Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v Čabe

Dňa 15. marca 2025 sa uskutočnila výročná schôdza ZO JDS Čab. Schôdzu viedla predsedníčka pani Eva Mikušková. Členovia JDS si na začiatku schôdze minútu ticha uctili pamiatku zosnulých členov Alberta Šunderlíka a Jána Klepanca. Počas schôdze bola prednesená správa o činnosti organizácie za rok 2024 a na záver boli prezentované plány organizácie na rok 2025. Činnosť ZO JDS Čab bola v minulom roku veľmi pestrá a frekventovaná. Členovia sa zúčastnili viacerých výletov, zapájali sa do športových aktivít, navštívili pár divadelných predstavení a koncertov. Vo svojej činnosti plánujú pokračovať aj naďalej, a okrem pravidelného utorkového stretávania sa o 16:00 v malej sále KD (kde okrem ručných prác a hrania spoločenských hier aj cvičia), plánuje JDS

Čab znova zorganizovať aj stolnotenistový turnaj, návštevu divadelného predstavenia, prechádzku na rozhľadňu, či výlet do Trnavy alebo Piešťan. S pánom starostom a obecným úradom sa seniori dohodli, že vzájomná spolupráca a pomoc je prospešná pre všetkých a s radosťou v nej budú pokračovať aj naďalej. Na záver schôdze boli jubilantom a seniorom, ktorí mali výročie v roku 2024, a tým, ktorí reprezentovali JDS v športe a prednese, odovzdané kvety. Za svoju obetavú a neúnavnú prácu dostala pani Eva Fusková Vyznamenanie III. stupňa. Slova sa ujali aj pán starosta Ing. Vranka, zástupca starostu Lukáš Šmitala, predsedníčka JDS Nové Sady pani Balúchová, predsedníčka JDS Hruboňovo pani Oľga Antalová Bežová, predsedníčka JDS Šurianka pani Eva Kondelová a predsed-

níčka JDS Malé Zálužie pani Emília Strihová. Po schôdzi sa seniori občerstvili fazuľovicou, slížami s makom, pagáčikmi a koláčikmi. Schôdza mala hojnú účasť, seniori si posedeli, zabavili sa, porozprávali sa a vymýšľali plány na nasledovný rok. Prajeme našej organizácii JDS Čab veľa síl v ich úsilí a tešíme sa na akcie, ktoré si pripravili.

Na záver by som sa osobne chcela poďakovať za pomoc, ochotu a cenné rady Výboru ZO JDS Čab a všetkým, ktorí pomohli pripraviť a vyzdobit' sálu na tohtoročnú schôdzu. Chcem sa znova poďakovať aj obecnému úradu, špeciálne pani Marte Báležovej za jej neúnavnú pomoc, ďalej poslancom obecného zastupiteľstva a kultúrnej komisii za ich finančnú aj nefinančnú pomoc.

Eva Mikušková

23. ročník vianočného turnaja v stolnom tenise

Počas vianočných sviatkov usporiadala Teľovýchovná jednota obce Čab už 23. ročník tradičného Vianočného turnaja v stolnom tenise. Ako je už posledné roky zvykom, turnaj bol rozdelený do troch hracích dní. V pondelok 23. decembra otvorila turnaj najmladšia veková kategória – žiaci a dorast. V žiackej kategórii bolo zloženie súťažiacich čisto dievčenské. Po dramatických bojoch obsadila tretie miesto Timeika Tomšová. Striebornú medailu získala Klárka Domanová a víťazkou sa stala Eliška Horaničová. Všetkým trom medailistkám srdečne gratulujeme ☺. V kategórii dorastu sa z víťazstva tešil Samuel Lukáčik, pred druhým Miroslavom Kučerom. Tretie miesto obsadil Tomáš Michna.

Na druhý sviatok vianočný, vo štvrtok

26. decembra turnaj pokračoval kategóriou registrovaných hráčov. Okrem domácich hráčov prijali pozvanie na turnaj aj hráči z Rišňoviec a Lužianok. Nakoniec si všetky zúčastnené kluby spravodlivo rozdelili aj stupne víťazov. Tretie miesto obsadil hráč Lužianok Stanislav Slovák. Striebornú medailu vybojoval Lubomír Janeček z Rišňoviec. Víťazstvo však zostalo doma zásluhou domáceho hráča Petra Varagu.

Trojdnový maratón stolného tenisu vyvrcholil v piatok 27. decembra, kedy si svoje sily zmerali neregistrovaní hráči a hráčky. Sme radi, že opäť po roku sa podarilo otvoriť aj kategóriu žien. Po napínavých bojoch sme spoznali medailistky. Nepopulárne štvrté miesto obsadila Lucia Chovanová. Bronz si vybojovala Eva Ballová Mi-

kušková, striebro získala Gabriela Bullová a víťazkou sa stala Eva Mikušková.

V kategórii mužov sa turnaja zúčastnilo 15 hráčov. Po bojoch v základných skupinách nasledovali vyradovacie boje, ktoré priniesli dramatické a vyrovnané zápasy. Napokon sme spoznali najlepších. Víťazom sa stal Ján Šunderlík, ktorý vo finále zdolal Petra Časnochu. Tretie miesto obsadil Mário Šmitala.

Vianočný turnaj v stolnom tenise opäť potvrdil, že v Čabe ľudia radi športujú. Takmer 4 desiatky súťažiacich sú toho dôkazom. Ďakujeme za účasť všetkým zúčastneným a už teraz sa tešíme na ďalší ročník vianočného turnaja.

Peter Vranka

Podporte Telovýchovnú jednotu Obce Čab svojimi 2%

Týmto príspevkom Vás chceme poprosiť o podporu tým, že poukážete svoje 2 % z dane pre naše Občianske združenie Telovýchovná jednota Obce Čab. Finančné prostriedky budú použité na financovanie a materiálne zabezpečenie telovýchovnej jednoty, športové podujatia a na prácu s mládežou. Zároveň ďakujeme všetkým, ktorí nás podporili v minulom roku.

Údaje o prijímatelovi:

- **Obchodné meno (názov):** Telovýchovná jednota obce Čab
- **Právna forma:** Občianske združenie
- **IČO:** 36112453
- **Sídlo:** Čab 1, 951 24

Tlačivá nájdete na obecnej stránke www.obeccab.sk v časti Oznamy.

Vyplnené tlačivá zamestnancov stačí priniesť Petrovi Vrankovi predsedovi TJ Čab alebo na Obecný úrad v Čabe do 27.3.2025

ĎAKUJEME VÁM ZA VAŠU PODPORU.

Sústredenie mladých športovcov

V novembri uplynulého roku prišiel výborný návrh od futbalových trénerov TJ Nové Sady, p. Peťa Kunochu, Rasta Duračinského a Peťa Drinku. Na stretnutí trénerov a rodičov prišli s návrhom, zrealizovať futbalové sústredenie pre deti od kategórie U9 a staršie, s možnosťou ubytovania aj pre rodičov. Nápad a návrh sa okamžite zapáčil drvivej väčšine zúčastnených. Plán sa stal realitou a sústredenie sa konalo cez víkend, 17.-19.1.2025 v penzióne Iveta, v Radave. Penzión bol ideálne prispôsobený požiadavkám športovcov. K dispozícii boli ihriská s umelým aj prírodným trávnikom, multifunkčná, športová hala, taktiež interiér s možnosťou športového aj relaxačného využitia. Vyrazili sme spoločným autobusom v piatok, v obedných hodinách. Na recepcii nás privítal milý a ústretový personál. Deťom sa veľmi páčilo, že mali k dispozícii päť-lôžkové izby a mohli byť ubytovaní so svojimi rovesníkmi z klubu. Po ubytovaní sa neležalo, ale v programe piatkového popoludnia bol prvý tréning. Na umelom trávniku sa deťom podľa vekových skupín venovali všetci tréneri, navyše brankárom nový brankársky tréner p. Radovan Daliman. Po spoločnej večeri sme sa presunuli

do multifunkčnej haly a športový prvý večer si dopriali aj všetci tréneri s ostatnými dospelými účastníkmi. Páni tréneri i rodičia svedomito dohliadli na včasný večerný spánok našich malých

športovcov, aby sobotné tréningy aj plánovaný zápas si všetci užili oddychnutí, plní chuti a sily. V sobotné ráno, krátko po raňajkách, našich malých futbalistov čakal ranný tréning na umelom trávniku. Januárové ráno aj predpoludnie sice sprevádzalo mierne sychravé počasie, no bez dažďa. Po obednom oddychu si opäť, pod vedením všetkých trénerov, dopriali vonku ďalší tréning, dľa svojich kategórií a chalani brankári tiež brankársky. Navečer bol naplánovaný zápas s TJ Janíkovce, ktorý sa napokon zrušil. No na príjemne aktívnom, športovom sústredení sa veľmi rýchlo našlo náhradné riešenie. Spoločný zápas si zahráli naši futbalisti navzájom, v kombinovanej vekovej zostave. Na záver sobotného večera si opäť športové futbalové vyžitie dopriali i dospeláci. Mladých futbalistov samozrejme deň neunavil, a v tom čase zase využili iné možnosti, ktoré penzión ponúkal. Aktívne na celý večer prepadli dvom dráham bowlingu, ktorý si všetci za hlasného hrania a povzbudzovania nesmierne užili. Tiež všetok voľný čas počas pobytu,

ktorý im zostal mimo jedla a tréninga, investovali do stolného tenisu, či stolného futbalu, alebo do spoločenských hier. V nedeľné ráno sme po raňajkách už oddychovo, po príjemne strávených dňoch, vyrazili domov. Toto zimné, trojdenné sústredenie bolo zamerané hlavne na správnu metodiku tréningu, na taktiku hry počas zápasov, tiež na tímové hranie kolektívu, či správne a bezpečné zákroky a taktiky brankárov. V neposlednom rade kondícia, budovanie imunity, chuť napredovať a utužiť kolektív, hralo veľmi dôležitú úlohu.

Ďakujeme všetkým organizátorom a vedeniu, ktorí sa podieľali na tomto aktívnom, zaujímavom víkend. Veríme, že táto skvelá myšlienka a výborná realizácia bola len prvou v poradí, úvodnou do ďalších spoločných, takto vydarených, športových sústredení. Ďakujeme organizátorom a trénerom za ich zanosť, ochotu a záujem viesť a vychovávať mladé futbalové nádeje z našej obce a okolia.

Lucia Drietomská

ŠIKOVNÉ RUČIČKY

KVETOVANÉ VEĽKONOČNÉ VAJÍČKA

Z papiera ľubovoľnej farby – alebo viacerých farieb si vyrezávačom vykrojíte tvary kvetov. Ak nemáte vyrezávač, už vykrojené papierové kvety dostanete kúpiť v predajniach s darčekovými predmetmi, party servisom alebo v papiernictve. Potom už len lepidlom prilepte papierové kvietky na vajíčko a máte ho-

tovo. Pre krajší efekt ešte pred nalepovaním nastriekajte vajíčka sprejovou farbou, ktorá sa hodí k farbe kvetov a nechajte uschnúť. Najjednoduchšie vajce nasprejujete, keď ho budete mať napichnuté na špajdli. Po usušení nalepte papierové kvietky a nechávajte viditeľnú farbu, ktorou ste vajíčko nastriekali.

JARNÝ VENIEC NA DVERE

Na výrobu jarného venčeka na dvere potrebujeme:

- filc
- polystyrénový veniec (napr. s priemerom 28 cm)
- ozdobná stuha
- lepiaca pištoľ
- nožnice
- drôt

Veniec obmotáme stuhou tak, aby sme zakryli polystyrén a začneme vyrábať kveti-

ny z filcu. Máme viaceré možnosti ako si vyrobiť z filcu rôzne druhy kvetov.

1. Z filcu vystrihneme obdĺžnik, ktorý zohneme a zlepieme na spodnej časti. Zohnutú časť nastriháme na prúžky. Nastrihaný obdĺžnik zrolujeme a vznikne kvetinka.

2. Vystrihneme kruh, z ktorého vytvoríme „stuhu“. Vystrihneme tenší prúžok a vytvoríme menšiu kvetinku podobne ako pri prvej kvetinke. Vytvorenú kvetinku oblepíme „stuhou“ z kruhu.

3. Vystrihneme dlhší a kratší obdĺžnik.

Dlhší obdĺžnik len z jednej strany nastriháme na prúžky. Z kratšieho obdĺžnika vytvoríme kvetinku podobne ako pri prvej

kvetinky a obmotáme ju dlhším filcovým obdĺžnikom.

4. Zo zeleného filcu vystrihneme listy,

ktoré prilepíme v strede na drôť a vyformujeme do listu.

Pripravíme si viac, a listov, ktoré najprv špendlíkmi pripevníme na veniec. Keď sme s kompozíciou spokojné začneme kvetinky a listy lepiť lepiacou pištoľou na pripravený veniec.

Zavesíme na dvere alebo okno a je hotovo. Tu sú ešte ďalšie vence na inšpiráciu. Tu veľa tvorivých nápadov. /foto 3 a 4/

Autor: Eva Nováková

Zdroj: internet: www.dyi.sk,

Nápady a rady, Tvoríme s deťmi.

ČAROVANIE S VAREŠKOU

KYSNUTÉ ZÁVINY PANI EVY MIKUŠKOVEJ

Ingrediencie

1 kg polohrubej múky
 ½ litra mlieka
 2 kocky droždia
 štipka soli
 3 žĺtky
 3 PL kryštálového cukru
 3 ½ dcl oleja
 prášok do pečiva (môže, ale nemusí byť)

Postup

Z droždia, trochy cukru a trochy mlieka spravíme kvások. Po jeho nakysnutí všetky suroviny spolu vymiesime, ručne alebo pomocou robota, kým cesto neprestane lepiť (na ruky, alebo na miskú). Keď sa cesto prestane lepiť na varešku, je vymiesené. Ak je cesto počas miesenia veľmi hutné, je možné doliať ešte trošku mlieka (závisí, koľko mlieka vypije múka). Cesto necháme vykysnúť na teplom mieste, kým nezväčší svoj objem.

Po vykysnutí si cesto rozdelíme na viac bochníkov 4-5, podľa toho, aké veľké záviný chcete spraviť. Každý bochník cesta si vyvalkáme tak akurát (teda od oka, nie veľmi na tenko) a natrieme plnku podľa chuti. Cesto následne zagúľame, preložíme na plech, a potrieme žĺtkom (závin bude potom lesklejší).

Plnku môžeme dať makovú (pomletý mak zasypaný cukrom a zabarený vodou alebo mliekom, niekto dáva na vôňu aj štipku škoric, do plnky sa môžu pridať višne, čerešne, postrúhané jabĺčka), jablkovú (nastrúhané jabĺčka zasypané cukrom a prípadne škoricou), orechovú (tú u nás nerobíme, pretože sme alergickí a niektorí ich nemáme radi), kakaovú (cesto posypeme kryštálovým cukrom a kakaom a opatrne premiešam na ceste, na zmes naukladám tenučké plátky masla, maslo je možné aj vopred roztopiť a zmes ním pokvapkať), tvarohovú (tvaroh zarobíme s cukrom a vajíčkum, môžeme pridať hrozienka), proste podľa chuti.

VEĽKONOČNÝ BARANČEK

PANI IVANY MLYNEKOVEJ FOJTÍKOVEJ

Ingrediencie

1 veľké vajce
 70g masla
 75g kryštálového cukru
 90g hladkej múky
 ½ ČL prášku do pečiva

Postup

Všetko spolu vymiešame. Formu barančeka vymastíme (postriekame olejom v spreji). Zmes do formy nalejeme, pečieme na 180°C, kým to nie je upečené. Barančeka je možné po upečení a vychladnutí zdobiť snehom z vyšľahaných bielkov (hoci p. Mlynková Fojtíková varuje, že sa vám baranček môže zmeniť na kučeravého pudlíka) alebo iba posypať práškovým cukrom. Na krk dáme barančekovi červenú mašličku.

VEĽKONOČNÝ VENIEC PODĽA

PANI MARTY SOLČANSKEJ

Ingrediencie

4 vajcia na tvrdo uvarené
 4 kyslé uhorky
 3 papriky v oleji
 1 uvarená mrkva
 25-30 dkg šunky alebo mäkkého salámu
 2-3 PL tatárskej omáčky
 vegeta
 sterilizovaný hrášok
 2,5 dcl vody
 1 vrecko želatíny

Postup

Všetko na drobno nakrájame. Želatínu pripravíme s vodou a všetky suroviny spolu zmiešame, vystelieme srnčí chrbát (alebo bábovkovú formu) potravinárskou fóliou a zmes do nej nalejeme a dáme zachladiť do chladničky. Po stuhnutí vyklopíme a krájame.

Zozbierala: Eva Ballová Mikušková

9. škôlkarský ples

Ako býva zvykom, aj tento rok sa v našom kultúrnom dome konal ples pod záštitou Materskej školy v Čabe. Tento rok sa uskutočnil vo valentínskom termíne, 14.02.2025, a teda aj témou tohtoročného plesu boli „Zalúbené páry“.

Potešili sme sa, že krásne dámy, i páni si z množstva plesov na tento večer vybrali práve ten náš. Po celom Slovensku od prvej polovice januára, počnúc sviatkom Troch kráľov až do Popolcovej stredy, sa uskutočňujú podujatia, na ktorých sa ľudia zabávajú do rána bieleho. Veselé fašiangové stretnutie organizujeme každoročne aj my rodičia v spolupráci s MŠ práve preto, aby sme sa stretli, odložili každodenné starosti, zabavili sa a utužili rodičovský kolektív. Je obdivuhodné, že sa tu stretnú nielen ro-

dičia, ale i rodinní príslušníci či priatelia. Organizovaním plesu tiež pomáhame našej škôlke, našim detičkám. Aj tohto roku bola bohatá tombola, z ktorej finančné prostriedky budú použité na zlepšenie výchovno-vzdelávacích procesov v materskej škole.

K plesu a dobrej zábave patrí hudba, o ktorú sa nám postarala kapela Baróni. Keď nám vytrávil, o naše brušká sa postarali z kateringovej spoločnosti Catering Servis, Nitra, ktorí nám okrem hlavného jedla pripravili aj popolnočný bufetový stôl, aby zábava mohla pokračovať do skorých ranných hodín. A aby bol plesový večer dokonalý, v predvečer plesu sme si spolu s pani učiteľkami pripravili a vyzdobili sálu v Kultúrnom dome v Čabe v romantickom

duchu. Stoly tohto roku zdobili krásne hlinené svietniky, ktoré ručne vyrábala šikovná Ivanka Kundlákova.

Na ples sme prežili príjemný slávnostný večer a nezabudnutelnú atmosféru. Ďakujeme všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali pri organizovaní tohtoročného plesu, rovnako i našim sponzorom.

A pre tých, ktorí majú radi náš ples, máme dobrú správu. Už sme začali s prípravami 10. ročníka.

Tešíme sa opäť o rok ☺.

Rodičia detí MŠ

MIESTNA AKČNÁ SKUPINA
OZ RADOŠINKA

Miestna akčná skupina OZ RADOŠINKA,
Klub slovenských turistov RADOŠINKA
a Obec Čab Vás pozývajú na

**10. výročie otvorenia
rozhľadne RADOŠINKA**

Stretneme sa pri rozhľadni v nedeľu
13. Apríla 2025 o 14:00 hod.

Prineste si dobrú náladu, príjemná atmosféra a malé občerstvenie
nebudú chýbať. **O zábavu sa postará country skupina
KOTVA a spevácka skupina ČABANKA.**
Tešíme sa na Vás.

Ministerstvo pôrodného hospodárstva a rozvoja vidieka SR
Ministerstvo kultúry SR
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
Ministerstvo životného prostredia SR

Obec Čab

**JARNÉ
FARMÁRSKE
TRHY**

predajcovia sa môžu hlásiť do
25.04.2025 u p. Bálešovej alebo
na info@obeccab.sk
alebo na t.č. 0904 299 682

**OVOCIE, ZELENINA,
KVETY, ZELENINOVÉ
PRIESADY, KRMIVÁ PRE
ZVIERATÁ, OVOCNÉ A
OKRASNÉ STROMY,
MED A INÉ...**

Farmárske trhy budú v
športovom areáli v Čabe
dňa 10.5.2025 /sobota/
od 13.00 h. do 15.00 h.

Obec Čab a
spevácka skupina ČABANKA

Vás pozývajú
na tradičné podujatie

STAVANIE MÁJA

30. apríl 2025 (streda)
o 18.00 hod.
športový areál obce

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU NOVÉ SADY 176
A
MIESTNE SPOLKY ČERVENÉHO KRÍŽA
organizujú

MÁJOVÚ KVAPKU KRVI

ZŠ Nové Sady 26.05.2025 8:00 – 11:00

Príď medzi nás a opäť podpor dobrú vec!

OBEC ČAB VÁS
POZÝVA NA AKCIU

Deň matiek

4. mája 2025 o 15.00 h.
KD v Čabe

V KULTÚRNYM PROGRAME VYSTÚPIA:
DETI Z MŠ
ŽIAKI ZO ZŠ
SPEVÁCKA SKUPINA ČABANKA

Športový ples 2025

Začiatok roka sa niesol opäť v duchu plesovej sezóny. Ako ste si mohli všimnúť, aj v našom okolí sa bohužiaľ niektoré plesy vzhľadom na nízky záujem museli zrušiť. Uvedomujeme si, že začiatok roka bol pre všetkých náročný nielen časovo, ale aj finančne. Sme však radi, že aj napriek nižšej účasti sme nakoniec mohli zahájiť tohtoročný ples.

Pri tónoch hudby sme sa v piatok 10. januára 2025 stretli na ďalšom ročníku Športového plesu u nás v Kultúrnom dome Čab. Prípravy prebiehali niekoľko mesiacov – od zabezpečenia kapely, jedla a nápojov až po plánovanie hudobného prekvapenia - tento rok nás opäť potešila kapela Nová stopa. Najrušnejšie boli posledné dva dni pred plesom, kedy sme pripravovali sálu, stolovanie, výzdobu a doladzovali posledné detaily. Keď bolo všetko pripravené, Kultúrny dom otvoril

svoje brány a privítal hostí. Dámy zažiarili v elegantných róbach, páni v košeliach a sakách. Sála sa postupne zaplnila farbami, smiechom, vravou a očakávaním, ako sa večer vydarí.

Krátko po 19-tej hodine otvoril ples predseda TJ Čab, Ing. Peter Vranka, príhovorom a spoločným prípitkom. Športový ples bol zahájený a nasledovalo prvé tanečné kolo. Po celý večer, až do skorých ranných hodín, nás sprevádzala hudobná skupina MAXIM. Ani tento rok sa nezapreli a poriadne nás na parkete vytancovali. V sále panovala príjemná a uvoľnená atmosféra. Zhruba okolo polnoci prišiel čas na hudobné prekvapenie. Spoločne sme privítali kapelu Nová stopa, ktorá naopak potrénovala naše hlasy.

Všetkým hosťom ďakujeme za podporu Telovýchovnej jednoty obce Čab. Zároveň ďakujeme aj za energiu, ktorú ste priniesli.

li. Dúfame, že ste si večer užili, a že sa na Športovom plese vidíme opäť o rok.

Veľké poďakovanie patrí celému organizačnému tímu, ktorý pomáhal s prípravami a počas celého večera zabezpečoval hladký chod plesu.

Podakovanie patrí aj všetkým sponzorom a anonymným darcom: Obec Čab, HASKON s.r.o., PD Devio Nové Sady, RETIC s.r.o., CRM Nitra s.r.o., Zovos EKO s.r.o, pán Martin Kucko, LUTIVA s.r.o., AREA METAL s.r.o., NOVAFENZ, STAVIVO s.r.o., pán Dušan Kolesár, AQUAMONT pán Vratko Báleš, ADVERTI, Potraviny pod lipou, PPC a.s., Manželia Polačekovi, Proeko Záhrady, Kvetinárstvo Staňová Nové Sady, Včelárstvo Kozák Nové Sady, Doctors PUB, Stiano pizza a burger, Včelárstvo MIJA, Slowlandia, M.K.A Bufet Rišňovce.

Simona Sládkovičová

